

Előfizetési árak:

Postán küldve, vagy helyben házhoz hordva:

Egész évre . . . 6 frt — kr.
Félévre . . . 3 frt — kr.
Füvegnyedre . . . 1 frt 50 kr.
Külsőgeknek egész évre előfizetve 5 frt.

Az előfizetési pénzek bérmentesen a kiadóhivatalhoz s legelőszörűbben postai utalvánnyal küldendők.

SZOLNOK-DOBOKA.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASZATI ES SZÉPIRODALMI HETILAP.

Hirdetési díjak: Egész 30 négyzetcentiméter tért elfoglaló egyszeri hirdetés díja 50 kr., ezen fölül 60 négyzetcentiméterig 1 frt s így minden megkezdett 30 négyzetcentiméternyi tér többlet után 50 kr. számított. Kedvezményül 4—10-szeri beiktatásnál 50%, 11 és többszöri beiktatásnál 100%-nyi díjengedély. Bejegyeltek minden beiktatásnál 30 kr. számított.

Ismeretlen kézből jött cikkeket nem közlünk, s csak bérmentes leveleket fogadunk el.

Szerkesztőségi iroda és kiadóhivatal: Deés Kis-király-utca (Baló-ház)

„Szolnok-Dobokamegye” hivatalos közlönye.
s a megyei gazdasági egyesület

A lapot érdeklő mindennemű felszólamlások (reklamációk) vagy hirdetések a szerkesztőséghez intézendők.

Kéziratok vissza nem adtak. Nyiltsított cikkek garmond sora után 30 kr. fizetendő.

Megjelenik minden vasárnapon.

Szolnok-Dobokamegye rendkívüli közgyűlése.

Deés, július 9. 1878.

A mai rendkívüli közgyűlésre ő császári és apostoli királyi felségének az 1878.—81-ik évi országgyűlés egybehívására vonatkozó legkegyelmesebb meghívó levele szolgáltatott legfőképpen alkalmat.

Az ujan kibővített gyűlésteremben ez volt bizottságunk első ülése. Bizonyos meglepetés tártult a belépő elő, a virágkoszorúkkal díszített, fellobogózott tágas tanácskozási terem mintegy gyanítottá, hogy a mai ülés nagyfontosságú és ünnepélyes is. A király hívja fel híveit legmagasztosabb alkotmányos jogaik gyakorlására az országos képviselők megválasztására.

A bizottság tagjai d. e. 10 órakor egybegyűlvén s főspán urat erről küldöttségileg tiszteltetl értesítvén a gyűlés teremben megjelent, s az ülést következő alkalmasszerű beszéddel nyitotta meg:

Tisztelt megyei bizottság! Uraim!

Politikai alkotmányos életünk fel van szakasztva, s ezen szakaszok, a három évenként megújuló képviselő választási jogok gyakorlata szerint osztátnak fel. Ezen alkotmányos életi időszaknak ismét egy választási pontján állunk, a múlt letelt, s ma a kegyelmes királyi meghívó egy új megkezdését jelezendi. Hivatali állásom nem olyan, mely a múlt 3 évi időszak parlamenti élete működéséről beszámolni tenné kötelességemé, de mégis, mert mint a kormányzó többség

e megyébeni hivatalos képviselője midőn a többség álláspontját elfogadom nem tehetem, hogy a múlt időszak lezártaival alkotmányos királyunk kegyelméből egy új parlamenti időszak kihirdetése alkalmával vezetvén önöknek tanácskozásait, nem tehetem mondom, hogy itt ezen alkalommal újja alakított megyeházunk újja és tágasabbá lett tanácskozási termében először lévén szerenés önöket uraim üdvözölhetni, kihirdetve az új időszakot, vissza ne tekintsek a multra, s habár nem is mint választott de hivatali állásomnál sőt születéseimnél fogva is törvényhozó, ne hívjam fel figyelmöket ha nem is teljesen kielégítő de talán némileg sikeres működésére a múlt parlamenti időszaknak.

Az 1875-ben összeült országgyűlésre nehéz feladatok vártak, már a felséges királyi megnyitó beszéd jelezte első sorban azon fontos hivatást, mely a törvényhozásra: úgy a megrongált állami háztartás rendezése, mint másfelől a monarchia két állama között fenálló közgazdasági szerződések megújítása s ezzel együtt a bankügy megoldása tekintetében várt. Ezen első sorban fontos kérdéseken kívül úgy a közigazgatás számtalan ága, mint a törvénykezés is sok tekintetben rendezendő volt.

Nagy fontosságú kérdések! Nemzeti létünk, jövőnk, előhaladásunk, állami fejlődésünk, önállóságunk függött e kérdések jogos, de ésszerű megoldásától, a nemzet reményével nézett a törvényhozás működése elé, várt nemcsak sokat, de talán többet mint ésszerű volt, s hitte, hogy jogos igényei kielégítést nyerhetnek teljes mérvben már csak azért is, mert jogosok; nem gondolva meg, hogy politikában a jogos nem mindig

lehető s a lehető néha nem ésszerű; nem gondolva meg, hogy a politikában s főként viszonyaink között igen gyakran az alku éppen úgy alkalmazandó, mint a legközönségesebb vásáros ügyletnél.

És ezen tufeszített remények kék egét már igen korán kezdték a vészt hozó felhők sötét boruba takarni, a láthatáron cikázó villámok zavarták a békés működést, vészt jósó morajjal dörgött az ég s zuhogó jéggel teljes zápor omlott alá. Igen! Országunk határához közel golyó záportól leterítve ezerek és ezerek heverték elfolyt véreik tócsaiban, a béke nyugalma meg lett zavarva, s ha épen fejünk fölött még nem tört is ki a vihar s a dörgéssel vegyes villámok még nem közvetlenül minálunk cikáztak alá, még is aggodva kellett körültekinteni s nem lett volna helyes előgondoskodás nélkül várni be a vihar minálunk való kitörését, helyes volt védő fedellet keresni.

Azok a kik a lefolyt három év alatt figyelemmel kísérték a világ s ezzel kapcsolatosan a hazai eseményeket, érteni fogják hasonlatomat, s azt hiszem velem együtt helyeselni fogják a kormányzó többség magatartását midőn kialakult a körülményekkel, s ha reményeit teljesen nem valósíthatta, valóított belőlük annyit, mennyit a nehéz körülmények között valóítani lehetett s mélynél többnek valóítását erőszakolni helyes nem lett volna, mert nem mindig az érvényesíthető: quid juris, sed quid consilii. De mindezeknek dacára nem oly csekély mit elértünk, lehet igazni lehet az elégedetlenséget készakarva szítani, sőt lehetnek talán kielégítetlen jogos követelése is a nemzetnek, de tény hogy a multal szemben fokozatos előhaladást értünk el; eddig a bank-

A „SZOLNOK-DOBOKA” TÁRCÁJA.

Cornides a deési ó-vári toronyról.

(Vége.)

Lisznai Pál Debreczenben 1692-ben adott ki egy 12-ed rétű könyvet, melynek 216 lapján mondja, hogy: „Mikor Sz. István Magyarországnak második királya uralkodnék Erdélyben és Magyarországnak úgy mint annis 989—1038.” 49 esztendő alatt, akkor az Erdélyben levő deési só aknáknak Praefectusai hárman valának 1. Béla 2. Kosa, 3. Csiz. Ezek a Praefectusok mindazokat a magyarok dolgait historiákból kitanulták, a melyeket ide felyebb mi is ad anno Chr. 750. leiránk. Annak emlékeztetére Deés városánál edgy Kő-oszlopot emeltetének, akkori magyarok dolgait im ez 4 következő deák versekben edgy Poetával foglaltaták és kőoszlopra anno Chr. 990. felmetszették. E szövegre Cornides — melyet így eredetiben is közöl — azt jegyzi meg, hogy Lisznai elvetette a sulykot; mert — nem hivatozván semmi kútfőre — nem hihető, hogy ő birt volna oklevelet a 10. századból vagy bár csak, hogy látott volna is, így nem veheti neki senki rosz néven, ha Lisznai három praefectusát, valamint a 990. évszámot költöttnek tartja. Hogy azonban — mondja tovább — a mi erdélyi magyarjaink mily sokat tartanak az u. n. Magyarok Kápolnájáról, kitetszik abból is, hogy Gelei Kátona István „Titkok titka” (Gy. Fejérvár, 1646.)

) Szt. István 997—1038. 41 évig uralkodott.

cz. könyvében Jakab patriarcha Betsel-jével hasonlítja össze: Felébredvén Jakab mondá: Mily szent a város! Itt bizonyval Isten háza van! Azért elnevezé a helyet Betselnek, vagy Istenháának; mely szokás maig is fenmaradt; mire én sok példát tudnék felhozni, ha illő és szükséges volna. A Scythiaból kijött magyarok a mi őseink, innen nevezték el Deés városát; mivel itt háromszor kiáltották az isten latin nevét.

A torony feliratának tartalma egészben véve nem egyéb mint egy rosszul koholt mese. Annyit szívesen megenged neki Cornides, hogy a magyarok először elfoglalták Pannoniát s miután ennek birtokában biztosítva voltak, innen benyomultak Erdélybe is. Ez állítás összhangzik Béla király névtelen jegyzője állításával is. A „glebam gramen et undám” ellen sem vet semmit. Ez a Thuróczi fönnbbi helyére vonatkozik, mely szerint Árpád követi által Zwatopluk hercegtől földet, füvet és vizet kéretett, s miután ezeket megkapta ugytekintette, mint a lemondás, vagy a tartomány átadásának jelét; s így jogosítva érezte magát arra, hogy országát fegyveres erővel elfoglalja. Ebben semmi hihetetlen nincs; mert a keleti népeknél — minő a magyarok is valának — ősi szokás volt, hogy ha egy tartományt elakartak foglalni s e végett hadat izenni: követeik által földet és vizet kérettek onnan, s ha kaptak ezt a tartomány átadásának tekintették; következőleg, birtokába léptek. Ha pedig megtagadtatt, fegyverre bízták az ügyet s haddal árasztották el az országot. Számtalan példát találunk erre Heródotnál. Így 6. könyvében említi, hogy Darius követet küldött a görögvárosokhoz földet és vizet kérni; megtudandó vajjon a görögök háborút akarnak-e folytatni, vagy megadják ma-

gukat. Polibius írja, hogy Xerxes a laacedemoniaiakhoz küldött követet földet és vizet kérni; de ezek a követeket egy kutba dobták, hol van viz s betöltötték, hogy legyen föld is. stb.

A torony felirata csak annyit akar mondani, hogy a magyarok először elfoglalták Pannoniát, s innen aztán Erdélyt is. Ebben igaza van — de két utolsó sora, mely szerint itt Deust kiáltottak, nem érdemel hitelt. Mert azt könnyű belátni, hogy Árpád magyarjai — egy természeti állapotban élő nomád nép — latinul nem tudtak, sőt ha tudtak volna is, lehetetlen elhinni, hogy a lelkesültség pillanatában nem anyanyelvükön törtek volna ki. A közép kori kronika írók — mint ismeretes — szerzetesek voltak, kiknél a kritika hiányozván, jámbor ezélekből, a legnagyobb képzelenségeket költötték, hogy kronikájukat érdekessé tegyék. Nem volna vége hosza, ha az ember mind elakarná számlálni azt a sok mesét, mit a középkori roszul értelmezett buzgóság — ad majorem Dei gloriam — kitalált. Gyaníthatólag ezek közé tartozik őseink háromszori Deuskiáltása is; melynél a jámbor egyházi férfi á szt. háromságra gondolhatott. Pedig mi tudomása lehetett volna még akkor a magyaroknak a keresztények szt. háromság tanáról! Mindezek dacára Cornides nem tagadhatja, hogy Deés neve Deus szótól eredhet. Azt hiszi, hogy Deés-vár első építőjét vagy birtokosát Deusnak hívták. Hogy ilyen nevű ember élhetett, az bizonyos. Cornides kimutatja, hogy a magyaroknál, mivel csak a vezeték név divott, az első századokban a keresztesség fölvételekor a legkülönösebb neveket kapták a megkeresztelték. Így példákat hoz fel, melyekből kitűnik, hogy némelyeket Angelusnak, máso-

ügyre egyáltalán befolyásunk nem volt, ma a nemzet önálló bank felállási joga törvényileg el van ősmerve s van közös bankunk, de melynek ügyeibe beleszólhatunk. A vám- és kereskedelmi szerződés, becsürem az ország igényeinek nem felel meg teljesen, még is együttesen véve bírálata alá a többi ezen kérdésre vonatkozólag alkotott törvényekkel hazánk érdekei mintegy 5 millió forint erejéig nyertek előnyt, illetőleg a mérleg 5 millió forinttal javult részünkre. És evel kapcsolatosan állami háztartásunk is előnyösen lett rendezve, legalább javult a mérleg, s míg három évvel ezelőtt az évi hiány 50 millió forint körül állott addig ma 15 millió forintot alig halad meg. És itt ismételve mondom, lehet izgatni, lehet készakarva elégedetlenséget teremteni, de még is tény, hogy rendezve lett a közigazgatás számtalan ágában, s szabályozva némileg a közigazgatási bíráskodás is, rendezve lettek a területcikkben tarthatlan megyék, meghozatott a család törvény, meg lett alkotva a gyámügyről s egészségügyről, a szegényebb néposztálynál annyira várt kisebb polgári peres ügyekről, az adók kezeléséről szóló törvény. Megalkottatott, nem is említve a kevésbé fontos törvényeket, a büntető törvénykönyv, s pedig oly módon, hogy a mivelt Európa elismerését is kiérdemelte.

Uraim! Ime nagy vonásokban a múlt, csak nagy vonásokban, mert részletekbe menve a kép még előnyösebb volna; s míg így figyelmeztetnem kell önöket a nehéz munkára, mely megküzdendő volt, apróbb részletekben tárva fel önök előtt a működési, önként ősmernék fel egyfelől a helyzet nehézségét, de másfelől önként ősmernék el önök, hogy tekintve a munka nehézségét, méltó a nehézségekkel megküzdő munkás, ha többre nem az elismerésre. Nem várom én itt önöktől az elismerés helyeslő nyilatkozatát, nem is engem illet az, ki itt a nem épen meddő működés egyszerű felsorolója vagyok, az elismerés azokat illeti, kik szemben a kül nehézségekkel, de szemben főként a bel ellen küzdelmekkel, szemben a félrevezetett közvéleménnyel még saját népszerűségük árán is, az elismerés reményének kilátásáról is lemondva megállták helyüket, s követve azon jelszót, mely minden hazafinak kell, hogy keblében éljen; „a haza minden előtt!” igyekeztek békés megoldást hozni létre a monarchia másik államával, s alkotni belügyeinkre vonatkozólag, ha nem is minden tekintetben ki-

kat Sanctusnak Servus Dei stb.-nek neveztek. Sőt volt eset, hogy az atyát Sanctus-nak fiát Deus-nak hívták!

Igaz tehát, hogy Deés-vár építőjét is nevezhették Deusnak, mert ez akkor közönséges név volt. De mennyivel természetesebben rá jöhetett volna Cornides, Szabó Károly tanár ur véleményére, hogy t. i. Dezs, vagy Deszó nevű személytől ragadhatott a vár s városra a Dézs elnevezés! Deus ellen szól a legfontosabb körülmény, a hangváltozás. Ez az ő figyelmét kikerülte, egyszerűen megjegyzi, hogy az u, é-vé változott, ha változott is az eu latin kettős magánhangzó változott; de ilyen hangváltozás a magyarban nem létezik. Az u többnyire csak o-val szokott váltakozni, de soha é-vel. Mindkettőtől eltekintve, mire való erőltetett hangváltozásokhoz folyamodni, hol e nélkül is valószínű, sőt valóbb színű dolgot állíthatunk! Dezs, Dezső, első tagja a hangsúly következtében egyszerűen meghoszabodott. Jóformán mindenkitől ismert, eleséptelt dolgok ezek. Majd olvasnak az érdeklődők érdeke- sebbeket, ha akad Deésnek is egy embere, ki 1000 frt pályadíjat tűzön ki a megye monog- rafiájára; vagy a mi még ennél is fontosabb — ha akad egy Jakab Elek-jó ki 5—6 évi fáradsá- gos munkát szánjon a roppant anyag felkutatása- és feldolgozására. Deés mióta a két megye köz- pontja többet haladt mint ezelőtt egy fél század alatt. De ugy látszik monographiája megírásáig még nem jutott, pedig még jelentéktelenebb vá- rosok is megírták a magokét. . . . !

e. r.

4) L. Szabó Károly. A magyar vezérek kora.

elégitő törvényeket, de olyanokat legalább, melyek állami és közeletünkben egy lépéssel előbb visznek. De ennyi talán elég is, mert miként a természetben úgy az államok fejlődésében is ug- rás nincs, s a jövő biztosítása mindig inkább meg van a fokozatos egészséges fejlődés rendén létre hozott állami intézményekben, mint az elméleti rögtönzések alkotta természetellenes alakulá- sokban.

De urak! „küzdésből áll az élet, küzdés nélkül mit sem ér” és valóban hol megszűnik a küzdés, ott a tespedés követke- zik, állami létünk s előhaladásunk fő kelléke a küzdés, s ez irányban ismét előttünk a tér, a ke- gyelmes királyi meghívó a küzd terere hív, hol után potólni a hiányokat, orvosolni a hibát tör- vényes uton jogosult, én részemről magam is ohajtók sokat, de remélem is, hogy a jövő re- ményeimben csalatkozhatni nem fog, a kiegyezési kérdések megoldvák, tíz évre ez irányban, a megoldás eleretett, a belügyek fokozatos rende- zése vár ez új időszakra s mit a jelen többség kormánya vesztésével megkezdett, azt jóakaratu támogatással folytatandja is.

Ezen politikai új időszak előkészítését el- rendelni e megyében voltam szerencsés ez alkal- ommal önöket ide uraim meghívni, fogadják üd- vözetemet ezen új politikai időszak kezdetén, de fogadják kifejezését, azon őszinte ohajomnak is, vajha ezen megújított megyeházunk ezen ujon alakított termében ezen új politikai korszak kez- detének alkalmából tartott gyűléssel hazánkra is jobb korszak ujulna fel, s a vészta jósó felhők oszolva, derült égről sütne reánk az áldást hozó nap üdítő melegével, hogy ekkor látnám még egyszer felvilanyozva a kedélyeket s látnám job- bat érve megújulni azon közérdeklődést, mely fájdalom ma közeletünkben oly nagyon hiányzik, s mely elkerülhetetlen kiegészítője sőt teremtő, éltető fenntartó kelléke önkormányzati alkotmá- nyunknak.

Az ülést ezennel megnyitom. E beszéd végeztével a tárgysorozatban első helyen kitűzött az 1878—81 évi országgyűlést egybehívó királyi kegyelmes levél olvastatott, mely szerint az országgyűlés királyi ő felsége ál- tal idei október 17-re Budapestre egybehíva lett, melyet a bizottsági tagok fennálva hallgattak meg s harsány éljenekkel kísérték. Utasított a köz- ponti választmány, hogy a képviselő választások keresztül vitelére szükséges intézkedéseket te- gye meg.

Volt még ez alkalomból néhány jelentéke- nyebb elintézendő ügy is, melyeket sürgős vol- tuknál fogva a megye alispánja ezen ülésen le- tárgyalandóul szintén kitűzött, melyekről, vala- mint a gyűlés további folyamáról jövő számunk- ban szölandunk. (Vége köv.)

A megyei szabadelvű párt köz- gyűlése.

A megyei szabadelvű párt július 8-án d. u. 5 órakor értekezleti közgyűlést tartott, Deésen a városház tanácskozási termében. Elnök Torma István ékes beszéddel nyitotta meg a pártérte- kezeletet. Visszapillantott a lefolyt országgyűlés vívmányaira. Elmondotta a küzdelmeket, mik a vám- és bankügyben szabadelvű kormányunk és a Lajthán tuli minisztérium között évek óta foly- tak, s ha a közhajítás szerint mindent nem is nyerhettek meg; de mindazáltal 6 milliónyit si- került az ország előnyére kialkunniok. Ezenkívül több üdvös törvényt alkottak. A megyék kikere- kítése s ez által azon anomáliának, mely Erdély- ben főleg a szász-székek kiváltságos állásának megszüntetéséből a haza egyöntetűségének érde- kében a közigazgatási önnyökkel bír. A megyei közigazgatási bizottság tárgyában hozott törvény; a kisebb ügyek feletti intézkedés s mindenek felett a rég ohajtott büntető kodex létesítése — oly tényei a szabadelvű kormányunk — melyek a nemzet életében üdvösen fognak hatni.

Mi is ugymond ezen szabadelvű országos többségnek, mely a minisztériumot a nehéz idők- s Európa viharos constellatiói közt többek elsza-

kadása közben sem szűnt meg támogatni. — e megyében tagjai vagyunk; s midőn ő felsége az országgyűlést f. év október 15-re kegyelmesen újból összehívta, kötelességünk ugy intézkedni, hogy a szabadelvű kormánypart a megyében ismét diadalra jusson s a választandó képviselők pártunk tagjaiból kerüljenek ki.

Ezen vázlatos előterjesztés után új ol üd- vözi a népesen összegyűlt pártértekezlet s a gyűlést megnyitottnak nyilvánítja.

Jegyző Róth Pál olvassa gróf Bethlen Sándor levelét, melyben mint a párt régi el- nöke az alakuló gyűlés felszólítására az elnöki szék felajánlása tárgyában Torma Istvánhoz írja: hogy részint családi gyász, részint mostani be- teges állapota miatt az elnökséget el nem fogad- hatja, de a párt híve lenni meg nem szűnik (éljen.)

Végül az alakuló gyűlésből kiküldött bi- zottmány által készített szabályrendelet felolvasása került szőnyegre, mely előbb teljes szövegében, majd miután általánosságban el lön fogadva pontonként újból felolvasatott pártunk jegyzője által. Mi is a gróf Bethlen András által tett némi változtatással egész terjedelmében el lön fogadva. Az egész a párt célját: a szabad- elvű törvénytiszta nézetek gyarapítása s terjesz- tését, az elnökség és a párt választmányára ru- házott kötelességek, a tagoknak irásban vagy becsületszóval a szabadelvű párthoz tartozása s a képviselők választása alkalmával a választóke- rületekben pártunkból legalább 3 tagnak jelen- léte s fennkördése, szóval: a szabadelvű párt- nak a jelen kormány érdekében, a megye terü- letén többségre juttatása.

Ez a párt szabályrendeletének fő-fő alap- vonala. Ide kell pártunknak hatni és működni teljes erővel és odaadással. Ugy tudjuk a megyé- ben pártunkon kívül nincs is számbavehető más nézetű pártegyesület.

Meg lön határozva a szabályrendeletnek utol- só pontjában, hogy a megyei képviseleti közgyű- léseket megelőző napon mindig pártgyűlés is lesz, a hol a megyei gyűlés tárgysorozatának elő- leges megvitatása mellett, más a párt elnöksége által előlegesen tán szükségesnek tartott és a párt tagjaival közölt tárgyak vita alá kerüljenek.

Végre miután a képviselők kijelölésére a bizottsági elnökök és tagok is megválasztattak a holnap tartandó megyegyűlés tárgysorozatának felolvasása után az értekezlet eloszlott.

Megyei központi választmány 1878. július 10-én tartott üléséről.

Megyéink központi választmánya ő esászári és apostoli királyi felsége által folyó év mind- szent hava 17-ére egybehívott 1878.—81 évi or- szágyűlésre felküldendő képviselők megválasz- tása érdekében szükséges intézkedések megtétele végett folyó ho 10-én gyűlést tartván, az álta- lános képviselő választások napjaul a megye to- rületén lévő mind az öt választó kerületre nézve augusztus 5-ét tűzte ki. A választási törvény szerint azon választó kerületek részére, melyek- ben a választók száma az 1500-at meghaladja, s e szerint megyénkben a deési, m.-láposi és n. ilon- dai választó kerületek részére két-két szavazat szedő küldötség lévén alakítandó, a közp. választ- mány a választások vezetésére a küldöttségeket következőleg alakította meg:

1. A deési választó kerületben választási elnök: Krémer Sámuel, küldöttségi elnök: Ko- vács Sámuel, helyettes elnökök: Schweitzer Sán- der és Boros József, jegyzők: Izsaki József és Veres Miklós, helyettes jegyzők: Losonczy István és Eisenlohr Ulrich.

2. A bethleni v. kerületben, választási el- nök: Jékai Lajos, helyettes elnök: Filipán János jegyző: gr. Bethlen Pál, helyettes jegyző: Cso- mafáy Antal.

3. A nagyiklodi v. kerületben választási elnök: Boér János, helyettes elnök: Pataki Dá- niel, jegyző: Rettegi Sándor, helyettes jegyző: Leményi László.

A nagyilondai v. kerületben választási elnök: Kászonyi Sándor, küldöttségi elnök: Voith János,

helyettes elnökök: Moricz Sándor és Várna Elek, jegyzők: Furkovics Mihály és Rácz Albert; helyettes jegyzők: Timofi és Kriszta György.

5. A magyar-láposi v. kerületben választási elnök Göcze István, küldöttségi elnök: Técsi Kálmán, helyettes elnökök: Kupsa Sámuel és Biró József, jegyzők: Szász Dániel és Szabó Lajos, helyettes jegyzők: Anka Sándor és Róth Ábrahám.

A szavazás mindenik választó kerületben külön a kerület székhelyén, s hol két küldöttség veszi be a szavazatokat, két egymástól külön álló helyiségben fog történni. Szavazási helyiségekül kijelöltettek:

1. Deésen a városháza és a kisdudóyda épülete.

2. Bethlenben a gr. Bethlen Károly vendég fogadója.

3. N.-Ikldón a Szabó József vendégfogadója.

4. N.-Ilondán az Erános és Zibai Sámuel vendégfogadója.

5. M.-Láposon a gr. Eszterházi István vendégfogadója és a községháza.

Aközségeknek a szavazatszedő küldöttségek közt történt felosztása és szavazási sorrendje a kibocsátandó hirdetményben, melynek közzétételével a közp. választmány elnöke és jegyzője bizattak meg, részletesen közölve lesz.

---0---

76-ik jótékonyozó műkedvelői színelőadás.

Deés, 1878. július 8-án.

Zsidó honvéd

eredeti színmű 3 felvonásban, írta: Lukács Sándor.

A dicső honvédvilág koszorús háttérben folynak le ezen színmű változatos jelenetei, s a megoldás Budavára hősies ostrománál veszi kezdetét. A czimszerepet Durszt Iezig, Nagy Lajos adta, mely 50-ik föllépte vala. Bárha az ily „genre” szerepeket az idő mint egy elkoptatja, hű alakításával már első kiléptével a nagyszámu közönség taps s éljenek közt virágokkal fogadta. Azonban a személye iránti elismerő nyilatkozat teljes kifejezést nyert, midőn az első felvonás utáni időközben a függöny felgördültével, a működő személyzet kíséretében Veres Samu emelkedett szellemű beszédében tolmácsolá pályatársainak őszinte elismerését és üdvözlését, melyet a közönség áldozatkészsége következtében egy értékes gyűrűnek átnyújtásával végze be. Meghatott hangon válaszolá, miként ez érdeme felletti kitüntetésnek megköszönésére nem tud szavakat találni s magát pályatársainak szeretetébe s az általa határtalanul tisztelt közönség jó indulatába ajánlása után éltető tapsok közt gördült le a függöny. A vagyon szomjas, gőgös Steinberger bankárt Radó János élénken állítá előnkbe, mint rendesen a eselszövő s erős vad szenvedélyektől áthatott szerepeket. Leánya: Eszter Pongrácz Boldizsárné, az őt környező fény és pompa középette, rokonszenves melegséggel tünneté föl azon lehető boldogtalanságát, mely reá várakozna, ha szíve hajlama ellenére atyja rangkoros vágyának engedve, az általa neki kinézett bárónak nyujtaná kezét, a nagyszámu közönség a felvonás közötti ismételt kihívás s tapsokkal jutalmazá. Eisenlohr Ulrich Dávidot, a darab e rokonszenves alakját adá, azonban nem csak Eszterrel Budavár alatti találkájá bizonyítá s érezteté, hogy inkább a szalonok, mint a csatamezők hőse, s háládatos szerepében ez alkalommal is részesült taps és kikívánsban, s megható érelemdus vala annyávali (Anna) jelenete, kit Nik Mathild személyesítte. Anna asszony a darab Hiob szerepe, kit az önző bankár szívtelenül az inség, nyomor és gyalázat örvényébe vala taszítandó, ezeknek közepette gyanúsított erénye fölötti nemes bosszu s méltatlan sérelmének erőteljes öntudatos kifejezése a közönséget tapsokra ragadá. Eisenlohr Károlin: Laura; Bodor Irma: Marcsa, másodrangu szerepökben is magukat tapsokra érdemesíték. Beké Gyula a vak Blind Zsigmond, megindító pathosszal adta elő trágicus éltének előzményeit, mely a bécsi barikádon a schwarzgelbeckkel szembe küzdve két szemének elvesztésével érte tetőpontját. Losonczy István

Ehrlich szerepében a börtönnök e 26 éves lakója, hang s külalakban megható volt. A két Nagy Károly, Brandt Viktor, Bálint Pál is dicséretesen működtek közre. S befejezőleg még egyszer az előadott darabra egy perezre visszatérünk, melyet inkább egy ügyes technikai kéz szerkesztett egybe, mintsem egy költői kedély zseni alkotása, melynek bár páthétikus, de hosszú dialogjai, főleg műkedvelőknek nehézi az előadást s az ily jeleneteknek megrövidítése esz közli a cselekvényeknek gyorsabb előtérbe jövetelét, melynek változatos élénksége fedezni szokta az előadás hézagosságát. Azonban ez alkalommal ez kikerülve lett a szereplőknek illető szerepük dicséretes szabatos betanulása által. S csak is ez a mit a közönség föltétlenül megvárhat s követelhet a műkedvelőtől. És esakis a szerepét teljesen betanult műkedvelő az, ki a szavakat nem lévén kénytelen a sugó ajkairól ellesni, készségével időt nyer s figyelmet fordíthat a hangsúlyozásra, s ez által teljesen szerepe külsősége fölé emelkedve öntudatosságában képessé lesz találó alakításra. A nagyszámu, főleg vidéki közönség nem csak a sikerült előadás, hanem a zenekar összhangzó darabjainak hallása következtében fölhangoztatott kedélyvel hagyta el a színházat. Az előadás 133 frt 11 kr. tiszta jövedelmet eredményezett.

Kató.

A kongresszus, A meghatalmazottak tiszteletére adandó búcsúebédet, két nappal későbbre halasztották. Aznap lesz a szerződések aláírása is. Hogy Batum kérdését mint intézték el, nem tudni biztosan. Oroszország megkapja, de lealázónak vélte szerződésbe tétetni a föltételt, hogy az erődött le kell rombolnia. Engedett-e ez ügyben Anglia: meglátjuk. Ahhoz, hogy a brit hatalom Törökország jövődöbéli védnöke lett s Cyprust megszállja, az oroszok jó képet vágnak; azt mondják: tudták előre, hogy Anglia, mint földközi tengerparti hatalom, foglalni fog valamit. A mi boszniai bevonulásunk alkalmasint meglesz a jövő héten. Szerbiából ugyan azt a hirt terjesztik, hogy Ozman pasa harmincezer emberrel bosnyák földre nyomult volna, ellenezni a megszállást; de Bécsben e hirnek nem adnak hitelt s azt mondják, hogy a Veli pasa a várakat át fogja adni Philippovich tábornagynak. Az oroszok, mint hereeg Labanoff nagykövet kijelenti a portán, csak akkor fognak távozni San-Stefánóból, ha Sumlát és Várnát kiürítik a törökök.

A kongresszus végleg befejezte materiális munkáit, mint a táviró mondta. Az utolsó két napon már csak a szöveget revidiálták. S nagyban készítik a szerződés hét példányát; t. i. ennyit fognak aláírni a szombati ünnepélyes záruláson. A kongresszus szétoszlása után a helyi bizottságok megkezdik működésüket, elsőbben is a thesháliai török-görög bizottság. A diplomaták szeretésezt fognak utazni.

Legujabb!

Bécsből, Párisból azt jelentik, hogy monarchiánk és Törökország közt az angol-török szerződéshez hasonló védzővetség iránt folyik az alkudozás. Ennek fejében történt a porta beleegyezése, Bosznia megszállásába.

Valótlan, hogy a törökök Boszniában fegyveres ellenállásra készülődnének, ellenkezőleg Konstantinápolylyal az alkudozás jól halad.

Tisza Kálmán Debrecenben nyilatkozni fog a Bosnyák kérdésben.

Az osztrák-magyar bank jelentéseit már magyar és német nyelven adja.

VEGYESEK.

— **Mai tárczánkat** városunk egyik tehetséges tanárjelölt ifja írta. A követésre méltó példa szolgáljon buzdításul városunk s megyénk reménydus növendékeinek.

— **A képviselő** választási mozgalmak országszerte élénken folynak. A „Magyar Polgár” megyénkre vonatkozólag írja: A nagyilondai választó kerület jelöltje Pap Sándor lesz, ki eddig is képviselő volt s vele szemben aligha lesz ellenjelölt. A magyar-láposi választók pártjuk jelöltjéül ismét Simó Lajost léptetik fel, némely szélső román törekvések vele szemben Medán Endrét kívánják felléptetni, de Simó Lajos megválasztása kétség alá nem jöhet. A deési választó

kerületben remélhetőleg ellenjelölt nélkül lép fel ifj. gr. Teleki Domokos, — Hasonlóan a bethlenben is a pártba visszatért gr. Bethlen András talán jelölt nélkül fog megválasztatni. — A nagyiklodi kerület volt képviselőjét br. Bánffy Lászlót lépteti fel, vele szemben állásától felmentett volt tanfelügyelő Boér Károly kíván fellépni, pártállását még biztosan tudni nem lehet. — Székvárosi választó kerület régi választásaihoz híven, ismét Éber Nándort választja. — Szamosújvár városi választó-kerület erős küzdelmek színhelye lesz, az ellenzék erősen dolgozik Molnár Antal mellett, a szabadelvű párt Jakab Bogdán körül csoportosul.

— **Mint értesülünk** a nagy-ilondai választó kerület Km. Pap Sándort egyhangulag jelölte ki szabadelvű országos képviselőjévé.

— **A képviselő választási** joggal felruházott románok folyó évi július hó 20-án N.-Szebenben közgyűlést fognak tartani, tárgyát önmagától érthetőleg ismét csak a passivitas és és activitas kérdése fogja képezni.

— **Czecz Katalin** k. a. városunk szülőte, a budapesti színiképezde harmadéves kitűnő növendéke műkedvelő társulatunkkal f. hó 24-én lép fel először a „Nőuralom” című darabban.

— **Hymen.** Placék ezredes f. hó 10 én tartotta esküvőjét megyénk egyik legszellemdusabb leányával gr. Kornis Jankával. Hosszantartó boldogság kísérje frigyöket.

— **Deési Irén** k. a. jólberendezett elemi magán leány tanodájában a közvizsgák f. hó 17-én d. e. 9—12-ig és d. u. 3—5 óráig lesznek megtartva.

A rettegi vásáron 1600 drb marha kelt el, s egyéb árucikkek is meglehetősen kelendőségnek örvendettek.

— **A július 9-én** rendezett nyári táncmulatságból összes bevétel volt 103 frt. Összes kiadás teszen 78 frt 60 kr. S így a tiszta jövedelem 24 frt 40 kr. Róth Pál ur kezéhez lett átszolgálva. Felülfizettek: Gr. Teleki Domokos 4 frt 50 kr., gr. Bethlen Pál 4 frt 50 kr., G. A. 4 frt 50 kr., Pap Sándor 1 frt., br. Bánffy Dezső 1 frt., gr. Bethlen András 1 frt 50 kr., Rippel Vince Lajos 1 frt 50 kr., báró Bánffy László 1 frt., Simó Lajos 2 frt., Weér Zsigmondné 1 frt., Berzenzei Miklós 50 kr., Frink Lajos 50 kr., Fehérváry Károly 50 kr., Voith János 50 kr., Voith Gergely 50 kr., Torma István 50 kr., Tathrosi Ferencz 50 kr., Bokros Lajos 50 kr., Betegh Imre 50 kr., gr. Bethlen Károly 50 kr., Válya Ferencz 1 frt. Deés, 1878, július 12.

— **Az ifjuság** által rendezett nyári táncestély az idő kedvezőtlenlése miatt megzavartván miért is ennek folytatására közelebről egy újabb nap fog kitűzteni, miről a közönséget a rendezőség jóelőre értesíteni fogja.

— **Köszönet nyilvánítas** somkereki birtokos tekintetes Simon Kálmán, tkts. Floth Ferencz Adolf járási szolgabíró urak és tkts. Szvaesina Ilona helybeli tanítónő kisasszony, az állami elemi népiskolában június 28-án tartott vizsgák alkalmával, a kitűnőbb tanulók részére több jutalmat adományozni méltóztattak, miért is a fenn nevezett kegyes adományozók, az oktatás ügy érdekében tanusított buzgóságuk és áldozatkészségükért a tanítgyaratók és az iskola nevében fogadják leghálásabb köszönetemet. Somkerék, 1878. július 10-én Rácz Miklós, állami tanító.

— **Kolozsvártt** gr. Péchy Manó volt- (s alkalmasint: leendő) képviselő a város tizenöt egyletének, illetőleg közintézetének, hatezer forintot adott. — **A nemzeti bank,** a közel álló új szervezés következtében, a magyar nyelvet értő hivatalnokokat keres. — **Románia** földén nagy az ellenkezés a miatt, hogy a zsidókat egyenjogusítani kell. — **A világ tárlaton** a herendi porcellángyár, és a pécsi Zsolnai-féle szép edények nagy teszésben részesültek s kitüntetésre számíthatnak. — **A persa sah** Nassr-Eddin most a nap hőse Bécsben. A burgban lakik hol negyven szobát adtak rendelkezésére. — **A nőiparegyelet** tagjai közül többen voltak üdvözölni Rupprechtne Aemidoff Kornéllia elnök urhölgyet, neve napján, mint ki a jótékony ügyeket folyvást gyámolítja. — **Berlinben** a török meghatalmazottak hétfőn az osztrák-magyar diplomaták tiszteletére diszebedet adtak. — **Gróf Andráshy** Gyuláról azt beszélik, hogy elment mint gróf s visszatér mint herceg. — **Nagy-szerű** földrengés volt Janna szigetén, a part közel 20 lábnyi magásra lön emelve s több milió hal vettetett föl a levegőbe. — **Az iszákosok** gyógyítása céljából törvényt hoz az angol parlament; kívánja azon magán intézetek pártolását, melyekben az iszákosok jó szántukból gyógyulást keresnek, vagy a melyekbe rokonaik által küldetnek. De ha jó eredménye lesz, kitögták bővíteni, és az iszákosokat erőhatalommal

fogják oda zárni. — **Tisza** Kálmán miniszterelnök Geszten tartózkodása alatt is megtartotta magának az államügyek vezetését, s kívánatára ott a távirtdán éjjeli és nappali szolgálat rendeztetett be.

Hivatalos rész.

Sz. 1.—1878.

Az 1876. évi XV. t. c. 30. §-a értelmében a folyó évre Deesen alakult kereseti adó felszámolási bizottság, a beérkezett fellebbezések felletti tárgyalásait f. hó 16-án kezdi meg, és pedig a szamosujvári adókerülethez tartozó községekre nézve a következő sorrendben folytatandja:

Julius 16, 17, 18 és 19-én a kékesi járás
julius 20, 22 és 23-án a szamosujvári járás és
julius 24, 25, 26, és 27-én a Szamosujvár városából beérkezett fellebbezéseket tárgyalandja.

A deési adókerületből beérkezett fellebbezésekre nézve a sorrend később fog közzététetni.

A kereseti adó felszámolási bizottság elnököktől.

Deés, 1878. júliu 11-én.

Tatrosi Ferencz,
elnök.

Szerkesztő postája.

L. J. urnak M. Laposon. Későn érkezett közleményét tárgyhalmaz miatt csak jövő számunkban adhatjuk.
R. M. urnak Somkerék. Más társadalmi, közgazdasági, szép irodalmi s egyéb napi eseményekről irt tudósításokat is szívesen fogadunk, sőt ilyeneket várunk.

Felelős szerkesztő: KOVÁCS SAMU.

Hirdetések.

Egy 7/8-os legjobb állapotban lévő

zongora

eladó.

Értekezhetni karmester **Homm Vilmos** urnál

Deésen.

Hirdetmény.

Nagy-Somkuton és Kozlán lévő 400 hold terjedelmű ingatlan birtokom, házakkal, szőlővel, gazdasági épületekkel, halászházmalommal, több községben koresma joggal hat évre haszonbérbe kiadó, feltételek iránt értekezhetni

N.-Somkuton alólírttal, augusztus 10-ig.

Buttyán László.

Sz. 820.—1878.

2—3

Hirdetmény.

A nagymélt. m. kir. közmunka- és közlekedési miniszterium az 1878 évi június hó 22-én kelt 8852 számú rendeletével a kolozsvár-nagybányai államút 12³⁻⁴/₈ szakaszán lévő 110 számú hid felszerkezetének helyreállítását 821 frt 02 kr összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlitett munkálat foganatosisának biztosítása céljából az 1878 évi július hó 23-ik napjának d. e. 9 órájára a szol-

nok-dobokamegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó, s a részletes feltételekben előirt 50%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 9 óráig a nevezett hivatalhoz annyival inkább beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett magy. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban, naponkint megtekinthetők.

Kelt Deésen, 1878. július hó 1-én.

Egyesült szolnok-dobokamegyei m. k. államépítészeti hivatal.

DEMETER BÉLA

fűszer, bőr- és festék üzletében kapható
olajban tört száraz festékek, máz-
zak (lack), erdélyi pince-egyleti
borok, mindig frissen olvasztott
kolozsvári disznó zsir, Mohl Seid-
licz por, Kröczér Ágoston-féle
giliszta csokoládé, dr. Anatharin
szájviz és fogpép stb.

POSTAI MEGRENDELÉSEK JUTANYOS ÁRON és PONTOSAN ESZKÖZÖLTETNEK.

Két szoba buturozva vagy a nélkül kiadó.

Sz. 784.—1878.

3—3

Hirdetmény.

A nagymélt. m. kir. közmunka- és közlekedési miniszterium az 1878. évi június hó 18-án kelt 8853 számú rendeletével a kolozsvár-bukovina államút 5⁶⁻⁷/₈ szakaszán lévő 81 számú műtárgy újból építését 168 frt 67 kr összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlitett munkálat foganatosisának biztosítása céljából az 1878. évi július hó 17-ik napjának d. e. 9 órájára a szolnok-dobokamegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó, s a részletes feltételekben előirt 50%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 9 óráig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek tekintetbe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett magy. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban, naponkint megtekinthetők.

Kelt Deésen, 1878. június hó 24-én.

Egyesült szolnok-dobokamegyei m. k. államépítészeti hivatal.

Sz. 785.—1878,

3—3

Hirdetmény.

A nagymélt. m. kir. közmunka- és közlekedési miniszterium az 1878. évi június hó 18-án kelt 8857 számú rendeletével a kolozsvár-bukovina államút 11⁶⁻⁷/₈ szakaszán lévő 184 számú műtárgy újból építését 690 frt 24 kr összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlitett munkálat foganatosisát a nak biztosítása céljából az 1878. július hó 17-ik napjának d. e. 10 órájára a szolnok-dobokamegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó, s a részletes feltételekben előirt 50%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 10 óráig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett magy. k. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban, naponkint megtekinthetők.

Kelt Deésen, 1878. június 24.

Egyesült szolnok-dobokamegyei m. k. államépítészeti hivatal.

Sz. 796.—1878.

3—3

Hirdetmény.

A nagymélt. m. kir. közmunka- és közlekedési miniszterium az 1878. évi június hó 18-án kelt 8864 számú rendeletével a kolozsvár-bukovina államút 12⁵⁻⁶/₈ szakaszán lévő 192 számú hid felszerkezetének helyreállítását 727 frt 45 kr összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlitett munkálat foganatosisának biztosítása céljából az 1878. július hó 17-ik napjának d. e. 11 órájára a szolnok-dobokamegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó, s a részletes feltételekben előirt 50%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 11 óráig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett magy. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban, naponkint megtekinthetők.

Kelt Deésen, 1878. június 24.

Egyesült szolnok-dobokamegyei m. k. államépítészeti hivatal.

Van szerenésém tisztelettel tudatni a nagy érdemű közönséggel, hogy egy valóságos eredeti szabás rajzot jegyzetkkel kísérve tanítok a mely a mai világban egy nőnek nélkülözhetlen kincse, ön maga és családja számára a költség megkimólése végett. S egyszersmind ígérem, hogy e szakomba a legnagyobb pontosságom fogom tanusítani; azonkívül minden nemű női ruhákat a mi szakomhoz tartozik pontosan a divat szerint, a legújanyosabb árért elkészítek, mire nézve mint helybeli pelgár becses pártfogásukat kérem.

Lakásom a volt kaszinó, jelenleg polgári fiúiskola alatt.
Deésen, 1878. június 27.

maradok teljes tisztelettel
Hosszu József,
női szabómester.

Országos vásárok megyénkben

Julius hóban.

15-én Sósmezón.

25-én Szamosujvárt.

26-án Sajó-Udvarhelyt

28-án Buzában.